

Vicenç Altaió, ha organitzat l'exposició «*IN VITRO*». *De les mitologies de la fertilitat als límits de la ciència*.

Una de les aportacions més importants i espectaculars de la ciència del nostre temps és la de les tècniques de reproducció assistida. Doncs bé, sobre aquest fet KRTU ha realitzat la proposta de fer compartir la contemporaneïtat, la memòria cultural i les implicacions socials que comporta. L'exposició, i el simposi que formava part i suport, han tingut un fort impacte ciutadà, que durarà en el temps gràcies al catàleg de l'exposició. Aquesta publicació segueix en ella mateixa el desig de la mostra: confrontar disciplines científiques, humanístiques i artístiques tot ampliant la percepció estètica i ètica dels límits de la ciència que s'han portat a reflexió i debat. Fins i tot, el lloc escollit pels organitzadors de KRTU per a l'exposició «*In vitro*» forma part del sentir en aquesta proposta: la Fundació que ens va deixar Joan Miró amb el propòsit que fos un lloc en el qual «passessin coses».

L'exposició «*In vitro*» ha comptat amb equips professionals i de llarga experiència: antropòlegs, arqueòlegs, museòlegs, biblegs, etc., i ha rebut el suport, entre altres, del Departament de Ginecologia de l'Institut Dexeus, Departament de Biologia Cel·lular i

Fisiologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, Museu de la Ciència de «La Caixa», IRTA (Institut de Recerca Tecnoagroalimentària), equips informàtics d'Appel, etc., que han presentat un desplegament conceptual i visual de tot allò que gira al voltant de les tècniques de reproducció assistida i al mateix temps, un ampli repertori d'imatges estatutàries procedents de museus nacionals i internacionals, per tal d'evidenciar quin ha estat l'imaginari mític religiós i cultural produït dels orígens fins avui, a causa d'un dels grans tabús de la humanitat: l'esterilitat.

En la sala *Costums i creences* s'ha presentat un compendi de documentació etnològica del costumari català. Pedres i fonts de virtuts fecundants, goigs, gravats i tota mena d'objectes rituals de virtuts fertilitzants. «*In vitro*», amb un profund caràcter plural, ha convocat les arts i l'humanisme per tal de realitzar una aproximació punyent i oberta a la Ciència. Que això s'hagi portat a bon fi des d'un Departament de Cultura, el de la Generalitat, és un fet històric de rellevància i exemple per seguir i continuar, mostra del tarannà del conseller Joan Guitart, que sempre ha recalcat la profunda imbricació entre *Cultura* i *Ciència*. En l'acte de presentació als mitjans de

comunicació, el director general de Patrimoni, Sr. Eduard Carbonell, va indicar que en aquesta exposició es fa ben palès el desig d'estar amatent al patrimoni del futur. El mateix Departament que mitjantçant la creació de la *Comissió per a l'estímul de la cultura científica*, s'ha posat al front dels que han copsat i tenen convicció que la ciència forma part rellevant de la cultura, no tan sols en un sentit utilitari, sinó també en els aspectes conceptuals que configuren una imatge i concepció del món.

Jornades sobre el patrimoni etnològic: Anàlisi i pràctiques

Anna Figueras Carrutxa

Del 15 al 18 de març de 1991 van tenir lloc a Reus unes jornades sobre *Patrimoni Etnològic: anàlisi i pràctiques*, organitzades per l'Institut Tarragonès d'Antropologia, el Museu Comarcal Salvador Vilaseca i el Centre de Documentació sobre la Cultura Popular Carrutxa. Les jornades continuaren amb tres taules rodones que analitzaren diferents aspectes del patrimoni etnològic.

La primera fou entorn el tema dels vells oficis i les noves artesanies. Les set persones que hi foren convidades posaren de manifest els problemes que tenen els oficis artesanals per integrar-se dins el mercat econòmic actual i la manca de personal amb una formació adequada que els doni continuïtat.

La següent taula rodona tractà la gestió i estudi del patrimoni etnològic, posant-se a debat la funcionalitat dels museus etnogràfics i el tractament que s'ha de donar al patrimoni tant material (objectes, arquitectura, etc.) com intangible (creences, gestos, cançons, etc.).

La darrera es dedicà a la cultura popular i les seves pràctiques. Els

convidats, tots implicats activament amb algun camp de la cultura popular, van centrar el debat en el paper que aquesta juga en la societat i com avui ha passat a ser una cultura de minories.

Ir Seminari de Cultura Tradicional a Sitges

Joan Grau
Secretaria de Difusió Cultural

Els dies 5, 6, 7 i 8 de desembre de 1991 es va celebrar a Sitges el *Ir Seminari de Cultura Tradicional* organitzat per l'Agrupació de Balls Populars.

L'Agrupació de Balls Populars de Sitges es va crear fa tretze anys amb la intenció de fomentar i conservar els balls populars locals, i també estudiar i enriquir les seves manifestacions tradicionals. De les dues colles inicials, els capgrossos i el ball de pastorets, han treballat fins a tenir en aquests moments una parella de gegants, un grup de dansa tradicional, la moixaganga i els balls de diables, cercolets, pastorets, bastons, gitanes, cintes i panderetes. L'entitat, nascuda en un moment d'una certa crisi de la cultura popular sitgetana, ha crescut i s'ha consolidat, organitzant activitats dins de Sitges i participant amb els seus balls i entremesos en festes i trobades d'altres poblacions. Bàsicament, l'activitat desenvolupada per l'Agrupació sempre ha tingut un enfocament local, amb vista a millorar la pràctica i l'estudi del propi folklore.

A partir de la celebració del Xè Aniversari, l'entitat començà a projectar-se seriosament fora de Sitges, la presència de grups de l'Agrupació sovintejà en trobades, festes i activitats a altres poblacions. Les mateixes activitats organitzades per celebrar l'efemèride, una gimcana de cap-grossos i una trobada de moixigangues, ambdues activitats a nivell de tot Catalunya, demostren el desig d'interrelacionar-se més enllà de l'àmbit sitgetà. L'organització d'aquest Seminari convidava a través de la convocatòria a unes jornades que servissin per aprofundir i ampliar els coneixements de la nostra cultura popular. La programació va ser la següent:

— Primera Jornada.
Inauguració de l'exposició «El món de Samuel» i presentació del Seminari. Taula rodona sobre la Cultura Tradicional amb la participació de Jordi Baijet, Jaume Pintanel, Gabriel Jaraba i Josep Ramon Parés.

— Segona Jornada.
Ponències: Xavier Orriols, *Aproximació actual a la música tradicional catalana*; Jordi Bertrán, *Aspectes teatrals de la festa al carrer als Països Catalans*; Xavier Bayer, *Les Moixigangues*.

— Tercera Jornada.
Ponències: Joan Grau, *Els deu darrers anys del fenomen geganter*; Josep Bargalló, *El fet casteller*; Jaume Pintanel, *Les institucions i la seva influència en la cultura tradicional*. Concert de gralles.

— Quarta Jornada.
Ponències: Albert Sans, *Danses d'arrel folklòrica de nova creació*; Jordi Pablo, *Tradició, turisme i exotisme*.

Els actes van acabar amb un homenatge a la família de Samuel Barrachina, a qui en homenatge estava dedicat el Seminari.

L'organització d'aquest Seminari va ser un encert des d'un punt de vista local: els sitgetans van gaudir d'opinions autoritzades i ben variades sobre diversos aspectes de la cultura popular. Des d'un punt de vista general, la poca difusió del Seminari, produïda sobretot pel poc temps que l'Agrupació va disposar per organitzar-lo, a nivell general, va impedir que sorgissin noves aportacions. L'organització és conscient que en un proper Seminari caldrà ampliar la difusió, i, sobretot, centrar el tema o temes a tractar.

Cal destacar l'exposició *El món de Samuel*, referida a la cultura popular de Sitges, en la qual l'homenatjat hi va estar vinculat a través de la Comissió de Festes de l'Ajuntament, essent creador de l'Escola de Grallers de Sitges i fundador de la Cobla Sitgetana per citar algunes d'entre les moltes accions que va realitzar pel folklore sitgetà. L'esmentada exposició contenia vestuari, instruments i reproduccions de diferents entremesos tant